

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України
з питань гуманітарної та інформаційної політики

15 червня 2022 року

ПОТУРАЄВ М.Р. Доброго дня, колеги, хто вже є. Вітаю всіх. Тетяну Василівну вже бачив на слуханнях.

СКРИПКА Т.В. Так, вітаю, пане Микито.

(Загальна дискусія)

ПОТУРАЄВ М.Р. У нас, може, буде проблема з відеозв'язком у Гео Лероса. Він вночі поїхав на Харківщину на нулі зі своїм підрозділом. І у Жені Кравчук проблеми.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Микито, в мене теж може бути. Я на півдні. Поки що зв'язок є, якщо зникну, то вважайте, що я з вами.

ПОТУРАЄВ М.Р. Головне, щоб був кворум, колеги. Якщо не буде кворуму, з об'єктивних причин доведеться...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Найближчі кілька хвилин в мене буде зв'язок.

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре.

Головне, щоб кворум зараз зібрався, щоб ми хоча би постанову проголосували. Хотілося б, звичайно, не лише постанову. Якщо не буде кворуму, то доведеться переносити комітет. Я відразу всіх попереджаю. Вибачаюся, але така об'єктивна ситуація. У Володимира об'єктивна ситуація, у Гео об'єктивна ситуація і у Жені об'єктивна ситуація.

КРАВЧУК Є.М. Я підключилася. Єдине, що буду без відео, бо...

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре.

_____. Микито, також з вами, також без відео.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Саша.

(Загальна дискусія)

ПОТУРАЄВ М.Р. Я не буду зараз в ефірі розголошувати, але ж у нас буде декілька пленарних засідань. Не буду акцентувати увагу, коли і що. Але їх буде декілька. То я сподіваюся, що за цих декілька пленарних засідань ми зможемо розглянути все, що комітет наш подав. У нас вже пакет склався достатньо серйозний. Але я переконаний, що підтримає керівництво Верховної Ради і ми зможемо все це наше проголосувати. Тим більше, у нас майже все за основу і в цілому.

Єдине, що нам таки доведеться, Володимире, трохи повоювати за наші книжки. Ну повоюємо.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я завжди радий.

ПОТУРАЄВ М.Р. У нас підтримка Ради є, підтримка керівництва Ради є. Так що, я думаю, що все буде добре.

Так, 8 зараз нас. Не вистачає нам двох людей.

_____. Вже 9.

ПОТУРАЄВ М.Р. Вже 9, так. Є Ліза Богуцька і є Микола. Все, 11.

Шановні колеги, з вашого дозволу, я буду дуже стисло. Розпочинаємо засідання нашого комітету.

Порядок денний усім наданий. Значить, якщо буде кворум, в "Різному" ще розглянемо за пропозицією секретаріату кадрове призначення в нашому секретаріаті. Але не втрачаючи час прошу підтримати запропонований порядок денний. Хто за?

Потураєв - за.

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович - за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка - за.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Княжицький - за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Юрій Павленко - за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук - за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич - за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, хто проти? Хто утримався? Рішення прийнято одногосно. Дякую.

Колеги, я пропоную без обговорення зараз швидко проголосувати проект Постанови № 7450 авторства Тетяни Скрипки та інших колег, просто щоб не втратити кворуму. Вона дуже важлива. Ви пам'ятаєте, про що це. Це

про викрадення наших дітей рашистським режимом. Я прошу просто відразу її підтримати, поки всі на зв'язку.

Отже, хто за те, щоб підтримати за основу і в цілому проект Постанови № 7450 про звернення Верховної Ради України до Комітету ООН з прав людини, Комітету ООН з прав дитини, Міжнародного суду ООН в Гаазі, Верховного комісара ООН у справах біженців про порушення Російською Федерацією міжнародних договорів та конвенцій та про неприпустимість передання дітей - громадян України, викрадених та примусово вивезених до держави-агресора, інших країн або в межах окупованих територій України, в сім'ї російських громадян.

Колеги, хто за?

Потураєв - за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук - за.

ФЕДИНА С.Р. Федина - за.

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович - за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка - за.

САНЧЕНКО О.В. Санченко - за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич - за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую. Колеги, хто проти? Хто утримався? Дякую.
Рішення прийнято одногосно.

Колеги, наступний законопроект. Теж просив би, поки всі на зв'язку, підтримати його. Це проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо встановлення обмежень на ввезення та розповсюдження видавничої продукції, що стосується держави-агресора, Республіки Білорусь, тимчасово окупованої території України (реєстр. № 7459).

Я дуже коротко вам скажу. Значить, майже весь комітет у нас в підписантах. Вся президія Верховної Ради також до нас приєдналася. У нас там більше 50 підписантів цього законопроекту у Верховній Раді. Він про захист нашого ринку, він про захист нашого простору літературного, інформаційного, культурного. Я прошу його підтримати, не витрачаючи час на його обговорення. Підтримати за основу і в цілому, колеги, якщо немає заперечень.

Отже, колеги, хто за те, щоб підтримати законопроект № 7459 за основу і в цілому?

Потураєв - за.

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович - за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук - за.

ФЕДИНА С.Р. Федина - за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька - за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич - за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Юрій Павленко - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, хто проти? Хто утримався? Колеги, рішення прийнято одноголосно. Дякую.

Далі, колеги. Законопроект (реєстр. № 7439) про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності друкованих засобів масової інформації. Колеги, коротко вам доповідаю. Законопроект розроблений на виконання Рекомендацій слухань нашого комітету ще минулорічних, в яких ми розглядали питання забезпечення інформаційних потреб нашої армії на фронтівій смузі і мешканців тоді прикордонних і прифронтових територій.

Тоді ми з'ясували, що є у Міністерства оборони потреба у виданні офіційного легального свого вісника саме в статусі ЗМІ, бо це додатково дає захист і соціальний статус тим офіцерам і військовослужбовцям, які працюють. Зараз це питання тільки загострилось, як ви розумієте. Законопроект на пів сторінки.

Я дякую секретаріату, пані Блищик і іншим колегам з секретаріату, які разом з Міністерством оборони відпрацювали, добу відпрацьовували цей законопроект. Там майже нічого не було потрібно робити, але треба було уточнення, щоб він теж міг йти за основу і в цілому.

Армії дуже потрібна своя газета, бо всі, хто спілкується з людьми, які на нулях, то знають, що там вимикаються мобільні телефони, з питань безпеки звичайно, і єдиний засіб туди доносити оперативну інформацію - це якась там дуже простенька газета, яка могла би там розповсюджуватись. Я сам ще раз перевірів, поговорив з тими людьми, яких особисто знаю, які зараз в Луганській області воюють, це точно потреба в такому є, вони це підтверджують.

Я би попросив тоді, можливо, пана Олександра Мотузняка або когось ще з колег з Міністерства оборони коротенько дуже зараз обґрунтувати необхідність цього законопроекту. Будь ласка.

МОТУЗЯНИК О.А. Вітаю ще раз всіх. Чи чути мене?

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, пане Олександр, будь ласка.

МОТУЗЯНИК О.А. Власне, пан Микита вже все сказав. Такий додатковий канал інформації як друковане видання надзвичайно зараз потрібен, тому що всі ми знаємо, що є місця, і їх немало, там, де фактично для наших військовослужбовців, так би мовити, утворився інформаційний вакуум, де не можна використовувати ні мобільний зв'язок, ні мережу Інтернет і таке інше, тому там надзвичайно це треба.

І як всі знають, що в 2018 році останні друковані видання Міністерства оборони були скасовані, тобто роздержавлені на виконання закону, це зрозуміло. Але от зараз, коли ми маємо широкомасштабну збройну агресію Росії проти України, то в нас знову виникла необхідність створення додаткового каналу інформування наших бійців про основні рішення, які приймаються і керівництвом держави, і керівництвом Міністерства оборони, і Збройних Сил України, аби захистити країну і таке інше. Власне, це ще додатковий канал, аби боротись з інформаційною пропагандою і з фейками, які Росія продукує десятками, навіть сотнями впродовж доби.

Міністерство оборони вийшло з цією пропозицією, Генеральний штаб також вже неодноразово звертався до Міністерства оборони про те, що такий канал інформації нам надзвичайно потрібен. Ця робота тривала доволі довго. Ми подавали перший можливий варіант створення цієї газети, потім другий. Зараз підкомітетом запропоновано альтернативний варіант і він нас цілком влаштовує. Це дуже прості зміни, які вносяться всього лише у два закони

України дуже чітко, зрозуміло і абсолютно правильно. Решта, стосовно створення вже самого друкованого видання, вже покладається на Міністерство оборони і внутрішньою нормативною базою ми це все маємо оперативно зробити.

Я хочу ще дуже подякувати нашим парламентарям за те, що сьогодні всі ініціативи Міністерства оборони, вони дуже швидко розглядають і дуже швидко в парламенті приймаються. Це говорить про те, що Верховна Рада України робить все можливе, аби сприяти Збройним Силам України в їх дуже важкій праці, аби захистити нашу країну.

Тут, до речі, зі мною ще в сьогодні в цьому чаті є начальник інформаційного агентства нашого і його заступник Роман Богданович Драпак. Це люди, які колись працювали в цій газеті, яка була скасована, роздержавлена, і на базі якої, на базі інформаційного агентства ми, власне, і плануємо розгорнути це друковане видання.

Станом на сьогодні певні бюлетені інформаційні, дайджести інформаційне агентство Міноборони робить, але їх недостатньо. Їх вочевидь недостатньо: недостатній тираж, недостатня кількість. І нам треба цю роботу дуже розширювати.

Якщо Роман Богданович зможе додати кілька слів, я тоді передаю йому слово коротеньке.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я, з вашого дозволу, пане Олександр, зараз дам слово Миколі Леонідовичу Княжицькому. А тоді пан Роман або пан Віталій, вони вже там прокоментують, можливо, і ті питання, які у Миколи Леонідовича є.

Миколо Леонідовичу, будь ласка, тобі слово.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дивіться, цей законопроект, який... Ми всіляко підтримуємо армію... Армія має право зараз видавати газету просто під час

військових дій і вторгнення. Цей закон просто дозволяє це робити потім, після цього. Зараз ніхто не забороняє армії це робити.

В самому законі є деякі суперечності, з моєї точки зору. Тому що сказано, що до редакційної ради такого друкованого засобу масової інформації пропорційно входять прес-офіцери прес-служби, журналісти, які висвітлюють військову тематику, представники громадських організацій і об'єднань. Яких об'єднань? Як вони обираються? Які журналісти? Це все абсолютно незрозумілі питання, які в проекті не конкретизуються.

В законопроекті сказано, наприклад, що там можлива політична реклама, але без агітації. Тобто ви можете написати назву політичної партії зверху донизу на цілій сторінці і всім її роздавати. Агітації тут немає "голосуй за цю партію", але це буде дозволено. З моєї точки зору, армія має бути поза політикою. Принаймні такий проект можна було би краще виписати.

Коли ми говоримо про те, як працювати. Зараз є, наприклад, Армія FM, є прекрасне радіо, яке може абсолютно спокійно задовольняти потреби, може видавати свій бюлетень у вигляді газети. Зараз може видавати газету, нічого не треба для цього приймати законодавчо. Ніхто не забороняє це робити зараз.

Якщо ми будемо брати приклад країн НАТО, то я не знаю, де є армійські газети в країні НАТО, які би регулювалися в такий спосіб, а саме до стандартів НАТО ми маємо прагнути.

Якщо візьмемо армії, які воюють, наприклад, армію Ізраїлю. В армії Ізраїлю, у них так само є радіо, яке досить популярне, слухається. Є два журнали, які ніхто не читає, і насправді вони не є особливо потрібними. І є сторінка в Інтернеті керівника прес-служби, яка пише про все. Безпосередньо керівника прес-служби армії. Йому там не потрібні ніякі громадські діячі і незалежні журналісти, тому що армія – це військове професійне об'єднання, яке абсолютно спокійно може саме видавати газету без всіх цих, без

будь-яких політичних згадок і політичних партій, деполітизовано. І за таке я би, звичайно, проголосував.

На жаль, законопроект цей виписаний так, що я не бачу від нього ні користі, ні потреби, ні сенсу, крім того, що він дозволяє політичну рекламу в армії, вибачте, але не рекламу армії, а дозволяє рекламу політичних партій, але без агітації. І для мене це незрозуміло.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Володимир В'ятрович, будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я коротко буду. Якраз моя військова спеціальність - це морально-психологічне інформаційне забезпечення, тому я розумію важливість інформаційного забезпечення, зокрема і на передовій. Але, чесно кажучи, я собі не уявляю з логістичної точки зору, яким чином оперативно доставляти туди газети і оперативно там їх розповсюджувати. Газета – це дуже оперативна інформація, бо через 2-3 дні інформація в ній просто втрачає актуальність і потреба в конкретному випуску газети як така відпадає.

Тому у мене викликає сумнів те, що чи це можливо взагалі - доставляти на "передок" такого роду інформаційну ... *(не чути)* як газету.

І погоджуюся з Миколою, не знаю, але мені здається, що зараз у XXI столітті все-таки більше варто наполягати на електронних носіях інформації, навіть попри те, що, очевидно, розумію, що є проблеми із доступом до інтернету в певних зонах фронту. Але, мені здається, що газета точно не вирішить цієї проблеми.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Там не те, що проблема, вони просто взагалі без інтернету, вони тільки зі спецзв'язком там знаходяться, на нулях просто, з вимкненими телефонами, так що там не те, що проблема, просто немає.

Пане Олександр Мотузьяник, будь ласка.

МОТУЗЯНИК О.А. Дуже коротко. Коментар стосовно меседжу пана Миколи Княжицького. Дивіться, вочевидь у вас перед очима зараз ще той попередній проект закону, який пропонувався. Зараз, як я вже говорив, є альтернативні зміни в закон, які розроблені підкомітетом, тут дуже все просто. І там не розписано, хто входить до редакційної ради, якого виду реклама там дозволена і таке інше. Тут всього лише пропонується внести зміни в два закони: це в перший, це про друковані засоби масової інформації, пресу в Україні, де всього лише стаття 8 доповнюється тим, що Міністерство оборони має право мати друковане видання; і про реформування державних комунальних засобів масової інформації також, там в статтю, пункт 4... Ну, тут пункт 4.1 статті 14 виключити. Абзац другий частини 2 статті доповнити словами "а також на друкований засіб, заснований Міністерством оборони України". Тобто це фундаментальні зміни в два закони. В подальшому нормативна база Міністерства оборони вже буде... Тією нормативною базою вже, власне, буде все визначено. Тобто в цьому альтернативному...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. У нас в порядку денному цього немає. У нас в порядку денному є старий проект, про який я говорю. Все, що ви кажете, має право на існування. На жаль, мене ніхто не запрошував на підкомітет, який би це обговорював, хоча я є його членом, але зі слуху, сприймаючи те, що ви кажете, я нічого проти цього не маю, але у нас такий документ не стоїть на голосуванні. У нас на голосуванні стоїть інший документ зараз.

ПОТУРАЄВ М.Р. Миколо Леонідовичу, там зараз пані Блищик пояснить. Будь ласка, Ірина Івасенко або це пані Людмила Блищик.

МОТУЗЯНИК О.А. Я ще хотів би кілька слів, будь ласка, доповнити.

ПОТУРАЄВ М.Р. Чекайте, будь ласка, пане Олександрє. У нас немає часу і майже кворуму немає.

Пані Людмило, будь ласка.

БЛИЩИК Л. Доброго дня! Така ситуація: законопроект ми доопрацювали разом з Міністерством оборони. І ті зауваження, про які говорив пан Микола Княжицький, вони в даному законопроекті виключені. Ми написали в проекті рішення комітету, подання комітету, у висновку ці всі речі вже є. Ми прибрати те, що стосується редакційної ради, прибрати те, що стосується політичної реклами.

У законопроекті, який пропонується в редакції комітету, залишилося наступне. Це те, що внесення змін до статті 8.1 – нова редакція цієї статті Закону про друковані засоби масової інформації, яка гласить, що Міністерство оборони створює друкований засіб масової інформації. Редакція друкованого засобу масової інформації діє на підставі статуту, затвердженого Міністерством оборони. Фінансове і матеріально-технічне забезпечення діяльності друкованого засобу масової інформації здійснюється за рахунок державного бюджету в межах загальних бюджетних призначень головного розпорядника бюджетних коштів. Крапка.

А в Законі про реформування державних і комунальних друкованих засобів масової інформації в статті 1, яка регламентує сферу діяльності цього закону, там є виключення, яке стосується газети "Голос України" і "Урядового кур'єра". Ми просто доповнили цей абзац словами, що цей закон,

дія цього закону не поширюється на друкований засіб масової інформації, заснований Міністерством оборони. Все.

Це ми запропонували у проекті висновку комітету, який був наданий...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Правильно. Пані Людмило, але в тому висновку, який ми отримали, написано інше – за це я проголосую. Якщо це буде під стенограму переписаний висновок з ваших слів або так, як каже пан Олександр Мотузьяник, це я підтримую, немає питань. Але, на жаль. Це не справа до пана Олександра, ми до вас з повною повагою, ви зрозумієте, що ми маємо голосувати за те, що нам роздано, а нам просто технологічно розданий інший документ.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ні, технологічно висновок був. Пані Людмило, я ж його бачив.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Він некоректний, Микито. Відкрий висновок і прочитай. Якщо ми його коректно випишемо, цей висновок, то я буду...

ПОТУРАЄВ М.Р. Я ж його погоджував. Тобто я точно знаю, що він є. Може, його в чат комітету не виклали.

Колеги, секретаріат, можна висновок, який зараз зачитувала пані Людмила, негайно в чат комітету покласти ще раз? Що у нас відбулося? Я не розумію просто. Негайно.

БАБЕНКО В.О. Він у чаті. Зараз, секунду, я ще раз його продублюю.

ПОТУРАЄВ М.Р. Миколо Леонідовичу, він там був. Віталій Бабенко каже, що він там був, просто, можливо...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я ж кажу, що ... *(не чути)* я отримав зовсім інший документ, який я не готовий підтримати. Те, що озвучив, чи просить пан Мотузьяник і озвучила пані Блищик, я готовий підтримати, але я готовий...

ПОТУРАЄВ М.Р. Так я ж про що і кажу. Тому що ці всі спірні питання, я ж знав, у мене у самого були саме такі. І тому вчора, коли пані Людмила опрацьовувала з паном Олександром, я ж якраз абсолютно в твоїй логіці рухався, і вони це все прибрали.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Я все-таки пропоную підтримати даний законопроект. Давайте голосувати. Ми дискусію розвели на порожньому місці, а ця тема уже перезріла – видання газети Міністерства оборони перезріла. Давайте голосувати.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Але я хочу, щоб ми підтримали те, що говорить пан Мотузьяник, а не те, що нам роздали. Це різні історії.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, ми будемо підтримувати в редакції комітету те, що під стенограму зачитала зараз пані Блищик.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Пане голово, ставте в редакції комітету за основу...

ПОТУРАЄВ М.Р. Віталій Бабенко, дуже швидко, будь ласка.

БАБЕНКО В.О. Я перекинув той висновок. Давайте ми в той висновок додамо редакцію комітету, скинемо в чат комітету, всі підтримають, і лише тоді ми вишлемо на Верховну Раду. Тобто така пропозиція.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Добре. Нам треба написати: "статтю 8.1 викласти в такій редакції".

ПОТУРАЄВ М.Р. Так там так і написано.

Будь ласка, пані Софіє.

ФЕДИНА С.Р. Дякую, пане Микито.

Я ще кілька років тому, коли була газета, дуже боролася за її збереження. Але якщо зараз говорити чесно, то та газета, яка зараз напівофіційно видається, вона ж доставляється туди, куди вона найбільше загалом потрібна, з запізненням в середньому в тиждень, а то і в 10 днів. Тобто ця інформація є абсолютно неактуальною. Будучи волонтером, я комунікую з дуже багатьма військовослужбовцями на передовій, вони цієї газети взагалі не бачили, хоча чули, що вона існує.

Третій важливий момент. Там, де немає Starlink, туди і газета точно не доставиться, а там, де є Starlink, а в більшості підрозділів воно є, там є доступ до АрміяInform і повністю є все інформування.

Ця газету, з ким я не говорила з військовослужбовців, але ця газета є ефективною саме для місцевого населення, і факт того, щоб ми боролися інформаційно. Тому, якщо ми її приймаємо саме для військовослужбовців, це як мінімум неефективно. Якщо ми будемо робити акцент на тому, що вона буде іти для місцевого населення, там, де разом воно перебуває з військовослужбовцями, це вже тоді зовсім інший контекст і це буде частина інформаційної боротьби. Тому що на тих, хто є в боях, цей бойовий листок не впливає ані прямо, ні вздовж, ні впоперек.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я, пані Софіє, вас підтримую, я вважаю, що це вже питання розповсюдження. Я думаю, що Міністерство оборони з цим впорається.

ФЕДИНА С.Р. Пане Микито, тут навіть не питання розповсюдження. Дозвольте я додам. Мені би дуже хотілося, щоб кожні витрати, які ми зараз даємо на газету, на роботу журналістів, були перераховані на форму, берці, футболки, які сьогодні я зокрема як волонтер закупляю, і ми подумали, що зараз є потрібним.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Абсолютно підтримую Софію. Абсолютно.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я вважаю, що інформація завжди потрібна на фронті.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Але актуальна інформація. Микито, я не отримав відповіді на питання інформаційно-логістичного характеру. Справді, якщо газета буде потрапляти на передову з запізненням в тиждень, 10 днів, вона не варта просто тих витрат.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, я би просив це проголосувати зараз. Хто не хоче, може утриматись. Тут же питання таке.

Павле Миколайовичу, ти як офіцер, який теж зараз на нулях, як депутат, будь ласка, скажи своє слово.

СУШКО П.М. Я б особисто привіз, Миколо Леонідовичу. Дивіться, я як військовий також скажу, що газета завжди була ... *(не чути)* Навіть прикордонники, Державна прикордонна служба має свою газету "Прикордонник України" і немає жодної проблеми щодо логістики цієї газети. Тому що війська постійно забезпечуються паливом і речами планово і позапланово і так далі, але газета відомча повинна бути, як в кожному відомстві вона є. І політику сюди не треба примішувати. Будь-який крок, який буде централізувати також в Міністерстві оборони інформацію, надану

військовим, правильну інформацію, дозовану, як командування вважає за потрібне, воно буде наближати нашу перемогу. Тому я підтримую таке видання і не бачу жодних проблем.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Павле Миколайовичу.

Колеги, я ставлю на голосування рішення про підтримку...

МОТУЗЯНИК О.А. Тут прозвучало про армію, дозвольте мені 30 секунд.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пане Олександрє. у нас дуже обмежений час.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Микито, дай, будь ласка, сказати по суті, як треба написати. Це не наша вина, що там некоректний висновок виклали. Статтю 1 розділу 1 викласти в наступній редакції комітету, і вписати тоді те, що сказала пані Блищик. Крапка.

ПОТУРАЄВ М.Р. Вона читала якраз з документу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Чекай, Микито, вона читала не з того документу, який нам розданий. Я пропоную поставити на підтримку цей законопроект з таким зауваженням, щоб статтю 1 розділу 1 законопроекту викласти в редакції комітету, яку озвучила пані Блищик. Крапка. За це я готовий голосувати.

СУШКО П.М. Я би ще додав журнал.

_____. Друзі, це все гроші коштує.

ПОТУРАЄВ М.Р. Павле Миколайовичу, давайте так. Була дискусія, Міністерство оборони погодилось з тим, що вони зараз "потягнуть" одну нормальну газету.

СУШКО П.М. У прикордонників є журнал "Кордон" глянцевий. Це завжди було круте видання.

До речі, ще скажу, що там же є і забезпечення газетою і також є підписка. Тобто зараз можна, я вважаю, що щоб підтримати і видання цієї газети, і типографію, яка буде друкувати, то просто запропонувати громадянам України підписатися на цю газету, або військовослужбовці будуть підписуватися, або громадяни також. І це буде нормально - підтримувати армію, підтримувати видання і бути підписаним на газети такі. А журнал - це теж хороша ідея була би.

ПОТУРАЄВ М.Р. Слушна пропозиція. Слушна пропозиція. Колеги, тому я просив би оформити це рішенням комітету так само, як зараз це запропонував Микола Леонідович Княжицький.

І таким чином я ставлю законопроект 7439 в редакції комітету згідно зі стенограмою засідання комітету. Немає зауважень? Колеги, хто за?

Потураєв - за.

САНЧЕНКО О.В. Санченко - за.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Юрій Павленко - за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька - за.

СУШКО П.М. Сушко - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

СКРИПКА Т.В. Скрипка - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, хто проти? Хто утримався?

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович утримався.

ФЕДИНА С.Р. Федина утрималась.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, рішення прийнято. Дякую.

Колеги, наступне питання. Я б його не відкладав, але якщо не всі встигли прочитати уважно, то ми можемо, в принципі, на наступний комітет перенести. Це наші Рекомендації за підсумками наших слухань про релігійні організації і в перші чергу ті, керівні органи яких знаходяться на території держави-агресора.

Я, по-перше, хотів би подякувати Ірині Мирославівні ще раз і колегам із секретаріату, які доопрацьовували ці Рекомендації. Ну я так в останній редакції побачив, що ми інтегрували все абсолютно, Ірина Мирославівна все інтегрувала, в тому числі те, на чому Володимир В'ятрович наголошував слушно. То бажано було би зараз чому, колеги? Тому що у нас там два рішення мають піти після, може, не на цьому комітеті проголосуємо, але два рішення важливі.

Перше - це створення міжкомітетської робочої групи з доопрацювання пакету законопроектів, які прозорість збільшать і фінансову, і громадську підзвітність і так далі. Ну тобто у нас там пакет. І частина вже зареєстрована,

але треба доопрацювати її, і з авторами погоджена, частина вже написана, ще не зареєстрована, і треба теж швидко доопрацювати. Тому треба створити оцю робочу групу. Це перше.

Треба створити ТСК - це друге. І тому я, звичайно, хотів би, щоб ми сьогодні підтримали ці рекомендації.

Ірино Мирославівно, вам слово.

Будь ласка.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Доброго дня, колеги. Пане голово, дякую за вступ. Я би теж просила, щоб ми сьогодні підтримали ці Рекомендації. І скажу чому. Тому що насправді в регіонах дуже непроста ситуація із переходом церков з УПЦ в ПЦУ. І де б я не бувала, з ким би не спілкувалася, нас просять, що зробіть, спростіть процедуру. Наскільки мені відомо, є низка законодавчих ініціатив, які можуть запропонувати певні норми, які би це спростили. Це стосується і статутів, і ще окремі норми є. Тому суспільство чекає, що ми запропонуємо прості, зрозумілі, чіткі кроки, але їх треба робити. Якщо ми знову перейдемо в площину комунікування, дискусій, я думаю, що почнуть з вилами іти одне на одне.

Тому я дякую всім, хто взяв участь в слуханнях наших комітетських. Дякую науковцям, релігієзнавцям, Державній службі з етнополітики та свободи совісті, ми до останньої ночі комунікували щодо термінів, щодо понять. Тобто загалом в обговорення було включено понад 60 осіб, які представляли різноманітні організації та інституції. Тому, безперечно, вона далека, власне, ідеальних документів не буває, але такі, які мали б запуснути роботу, ось можна було би з ними вже працювати. Тому дякую за повагу і за роботу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Павле Миколайовичу, будь ласка, тобі слово.

СУШКО П.М. А ми вичерпали, да, порядок денний? Можна з "Різного"?

ПОТУРАЄВ М.Р. Ні, ні. Оце зараз нам треба рекомендації проголосувати і тоді "Різне".

СУШКО П.М. Добре. Тоді я потім.

ПОТУРАЄВ М.Р. Юрію Олексійовичу, будь ласка, тобі слово.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Я все-таки пропонував би перенести на наступне засідання, ще треба мені його детально опрацювати. Тема важлива, актуальна. І тут якраз я підтримую Ірину Мирославівну, що ми повинні зробити все, щоб з вилами один на одного не йшли в конкретних громадах.

ПОТУРАЄВ М.Р. Юрію Олексійовичу, ці рекомендації, вони якраз і їх опублікування, я тут переконаний, що воно якраз дозволить певною мірою знизити напругу соціальну в цих питаннях. Тому я все ж таки буду просити підтримати.

Пані Софія, будь ласка. Пані Софія Федина.

ФЕДИНА С.Р. Так, я підтримую вас, пане Микито. І я вважаю, що ці рекомендації треба вже приймати, тому що насправді ситуація є досить критична, дуже напружена. І чим швидше ми будемо рухатися, тим більше можливостей вирішити ті ситуації, які складаються, мирним шляхом. І люди дуже від нас чекають прийняття цих рекомендацій.

ПОТУРАЄВ М.Р. Юрію Олексійовичу, я тебе прошу, знаючи твою фаховість, увійти в склад цієї міжкомітетської робочої групи з напрацювання

законопроектів і увійти в склад тимчасової слідчої комісії, яку ми будемо створювати.

Я сподіваюся, що у нас кворум залишився, колеги, тому я ставлю на голосування пропозицію підтримати рекомендації слухань комітету від 30 травня 2022 року на тему: "Про загрози національній безпеці України, пов'язані з діяльністю релігійних організацій, що мають керівні центри на території держави-агресора". Хто за те, щоб підтримати рекомендації?

Потураєв – за.

ФЕДИНА С.Р. Федина – за.

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович – за.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Княжицький – за.

БОГУЦЬКА Є.П. Богуцька – за.

САНЧЕНКО О.В. Санченко – за.

СКРИПКА Т.В. Скрипка – за.

СУШКО П.М. Сушко – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, колеги.

Хто проти? Хто утримався? Рішення прийнято. Дякую.

Так, Павло Миколайович, в "Різному", будь ласка, тобі слово.

СУШКО П.М. Я хотів би сказати за перше питання, підняти по Закону по дітях, по державній службі. Там треба, може, його вже відправити в зал?

Скільки там напрацьовувати його треба? Там Тетяна Василівна займається, я знаю. Але нам не треба втрачати час. Бо там хтось ще доопрацьовує, доопрацьовує його вже. І так будемо до кінця року доопрацьовувати. Просив би поставити на наступне...

ПОТУРАЄВ М.Р. Я погоджуюсь.

Тетяна Василівна, можемо тебе попросити, щоб ще в рекомендаціях слухань комітету, ну міжкомітетських слухань, які сьогодні були, було би чітко зазначено, як от в наших рекомендаціях по релігії ми чітко зазначили, які законопроекти треба розглянути, так і там щоб було зазначено, щоб Рада розглянула цей законопроект про створення служби у справах дітей. Це можна так з Третяковою домовитися?

СКРИПКА Т.В. Так. В рекомендаціях, ми надамо свої рекомендації щодо того, щоб розглянути. Але технічно цей законопроект доопрацьовується, тому що і на місцях він узгоджується. І також нам потрібно ще певні узгодження. Павле Миколайовичу, ви знаєте, я вам особисто говорила, що ще повинні подати. І питання на контролі. Найближчим часом даний законопроект буде винесений...

СУШКО П.М. Я про те, що там бажаючі доопрацьовувати, постійно хтось з'являється, але вони ж всі знали, що ми рік вже працюємо над цим законопроектом. Просто щоб на наступний комітет його винести вже на голосування і відправити в зал.

ПОТУРАЄВ М.Р. Павле Миколайовичу, я підтримую. Якщо буде все готово, я ж...

СУШКО П.М. Просто треба ставити строки людям, які там доопрацьовують. Ми не можемо тягнути з цим. Я розумію, що там поважні люди...

ПОТУРАЄВ М.Р. Павле Миколайовичу, я рішення вашого підкомітету завжди підтримую, профільного, ви ж знаєте. І ми всі, колеги, завжди все підтримуємо.

СУШКО П.М. Може, Тетяна Василівна просто не може відмовити людям поважним, а я кажу, що треба робити дуже швидко це.

ПОТУРАЄВ М.Р. Павле Миколайовичу, я переконаний, що ви впораєтесь. Павле Миколайовичу, я переконаний, що ваш підкомітет впорається з цим своєчасно.

СУШКО П.М. Я просто прошу, щоб на наступний комітет ми поставили в порядок денний голосування.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я готовий. Як тільки ваш підкомітет дає відмашку мені, то я ставлю, можеш не сумніватися. Ви завжди можете покладатися на нашу підтримку.

СУШКО П.М. Дякую.

Друге питання. Я не знаю, ми завершили роботу в ТСК якраз перед війною. І ця ТСК була якраз на часі, перед війною, тому що ті дані, які ми отримали за час роботи, ми могли оперативно реагувати, взагалі там під час евакуації і так далі. Тобто та криза, яка була до війни, вона тільки зараз збільшилася у десятки разів, напевно. І служба ця якраз необхідна.

Я вважаю, що якраз буде необхідно створити трошки пізніше нову ТСК, просто колеги хотів би проінформувати, що якщо ця тема важлива для них, щоб не входили в інші ТСК, а залишили місце для наступної, щоб ми попрацювали. Це друге питання.

А третє, по соціальній політиці все ж таки хотів би поговорити. Це питання відання нашого комітету також, і особливо справа дітей. І мене непокоїть ситуація, коли у воюючій країні у нас міністр призначає просто або знайомих своїх, або, я не знаю, яким чином ці призначення відбуваються. Я розумію, ейджизм, і все таке, але ж треба ж якісь вимоги мати до кандидатів на посаду.

Ну, дивіться, ми працюємо з заступником міністра, працюємо у Верховній Раді по відновленню країни. Цей заступник міністра просто бере, і його просто звільняють. Хороший він, поганий – не важливо, але просто взяли і звільнили без пояснення, ні нам не пояснили, ні комітету, ні членам робочої групи, а він у нас є там важливою фігурою, він секретар нашої робочої групи. Його звільняють, призначають двох нових, тобто двох звільнили, двох призначили. Вчора я скидав, кого призначили, людина, просто блогер якийсь там, який у неї досвід? За освітою вона, ця людина молода, "искусствовед", яке вона відношення має, оця посадова особа, до соціальної політики взагалі? Який досвід, життєвий досвід, або там професійний досвід? Як можна ціле міністерство представляти на міжнародній арені, коли ти не маєш зовсім досвіду, не знаєш проблематики зовсім? Про яку євроінтеграцію може іти мова? Я персонально нічого не маю проти, але все ж таки давайте поважати країну свою щодо таких призначень. Я не знаю, як працювати. Дивіться, ще раз, це людина, яка формує політику цілого міністерства. І взагалі от як так може бути: міністр особисто взяв і вирішив? Тобто ми міністра Верховною Радою призначаємо, а міністр бере і просто звільняє заступників, які працюють в робочих групах, працюють вже певний час. І сьогодні просто коней на переправі міняти - просто це якась і

диверсія може бути. Тобто я пропоную викликати міністра і послухати на комітеті, які причини були звільнення, яка необхідність була призначати цих саме людей? В чому їх подвиг перед рідною Батьківщиною, чим вони нам допоможуть у свої 26 років з "інстаблогерським" досвідом? Ну просто хотів би послухати. Як ви? Мене підтримуєте чи ні?

ПОТУРАЄВ М.Р. Я пропоную це на найближчий комітет, таку розмову провести, запросити і провести таку розмову.

Ірино Мирославівно, будь ласка.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Я хочу підтримати Павла Сушка з цього питання, тому що я вважаю, що цей напрямок, який є в Мінсоці, він зараз вкрай важливий. І, власне, це продемонстрували слухання, які сьогодні відбувалися на базі 5-х комітетів - і соціальної політики, і зовнішнього напрямку, і наш був представлений, і ми чули виступ щойно новопризначеного заступника міністра. Я його не буду характеризувати, але з огляду на те, що за кордоном перебуває велика кількість українських дітей в статусі переміщених осіб і питання і соціального захисту, і питання освіти і культури і багато інших, вони на часі, їх треба вирішувати через міжнародні інституції, це все може опинитися в зоні ризику і провалу. Це я звичайно тільки з одного виступу зробила, не можна про це говорити з упевненістю, але це було.

Тому, пане голово, будемо вам вдячні, якщо ви запросите на засідання нашого комітету і ми поспілкуємося із вже призначеним заступником і з міністром. І послухаємо, яка позиція і яке бачення розв'язання оцих складних питань. Сьогодні вони прозвучали, там колосальна кількість цих питань, які в повноваженнях заступника міністра.

Дякую.

СУШКО П.М. І я ще додав би. Дякую, пані Ірино. Я ще додав би, дивіться, який це приклад, так, взагалі для чиновників або для військових! Я коли служив, у званні підполковника був, для мене слова міністр та заступник - це було щось таке недосяжне, треба було багато роботи пройти, досвіду життєвого набратися і так далі. І просто працювати. А сьогодні просто взяли і призначили. А людина, яка працює в міністерстві багато років, набуває досвіду, передає свій досвід підлеглим своїм, що вона бачить? От таку бачить ситуацію. Просто втрачається мотивація взагалі в людей працювати в системі, коли отак відбувається.

Я хочу просто дійсно послухати міністра, чому звільнили заступників. Якщо їх звільнили за прогалини, нехай тоді доведе нам, які прогалини були в них, так, і потім пояснить, які критерії відбору саме от оцих посадових осіб були. Як працювали? Серед кого вибирали? Серед кого вибирали? Які були кандидати? Хто підійшов, хто не підійшов? Чому саме оці люди займають ці посади? Розумієте? От з цим треба розбиратися. Тим більше, що соціальна політика, яка була провалена взагалі весь цей час, і тепер, коли держава знаходиться в стані війни, як вони будуть вирулювати цю політику, я не розумію. І мені страшно стає за це міністерство, чесно. Просто боремось, боремось, щось робимо, робимо, тут раз і така підстава. Просто раз, бачите, ось вам два нових заступника.

А що зі старими робити? Вони навіть посадам не передали, розумієте, просто пішли і все. Тобто немає навіть "преемственности" такої. Просто звільнили і все, витерли ноги об людей і до побачення. Так немає бути!

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Думаю, що Юрій Олексійович Павленко тебе теж зараз підтримає. Юрію Олексійовичу, будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Так. Шановні колеги, я підтримую занепокоєння, обурення Павла Миколайовича стосовно цих кадрових рішень і взагалі тієї роботи, яку здійснює Міністерство соціальної політики. Дійсно великої кількості провалів, відсутності відповідей на питання. І проблеми, які зараз не те, що зменшилися, а навпаки, ті, які були до війни, вони стали ще більшими і з'явилися ще нові. Жодної реакції професійної міністерства немає. Натомість отакі не дуже продумані і розумні кадрові рішення.

Тому я підтримую ініціативу Павла Миколайовича. І на наступному комітеті треба викликати і заслухати міністра, і почути оцих заступників чи заступника міністра, новопризначених, щоб ми бачили їхні здатності до виконання поставлених завдань зокрема і Президентом України.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ірина Мирославівна вже сказала, що ми сьогодні побачили цю заступницю. Так, Ірина Мирославівна дуже політично висловилась, я не буду вдаватись далі в деталі, щоб не створювати відчуття якоїсь упередженості. Але я поділяю занепокоєння колег.

Володимир В'ятрович, будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я буду дуже коротко. Підтримую Павла. Але хотів тільки нагадати, що, на жаль, за весь час нашого парламенту ми звільнили десь кілька десятків, здається, міністрів. І жоден з міністрів, яких ми звільняли, не звітував перед парламентом. Давайте справді вже привчати все-таки виконавчу владу, що вона підзвітна законодавчій владі і зокрема парламенту.

Я не проти, щоб ми заслухали і міністра з приводу заступників міністра, але давайте будемо відстоювати і в майбутньому, що кожен міністр, якого звільняють, все-таки звітується, щоб ми розуміли, що є якась "преемственность", що передаються якимось справи наступнику.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре. Колеги, тоді вирішили. Голосувати це не треба. На найближче засідання комітету запрошуємо керівництво Міністерства соціальної політики.

Віталій Бабенко, будь ласка, з кадрового призначення.

БАБЕНКО В. Якщо можна, то я передам слово пані Мельничук.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, будь ласка. Так, а що у нас там, колеги?

МЕЛЬНИЧУК Н.П. Доброго дня, шановні народні депутати, пане голово. З кадрового питання. В секретаріаті комітету нашого є вакантна посада консультанта і є пропозиція перевести на цю посаду Лимарчук Прасковію Матвіївну, вона займає зараз посаду консультанта в Головному організаційному управлінні. Вона у нас кандидат технічних наук, вона займалась питаннями реабілітації дітей з інвалідністю та осіб з інвалідністю, вона брала участь в розробці таких законів як Закон про реабілітацію осіб з інвалідністю та основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю. Вона досвідчена людина в питаннях реабілітації, в тому числі дітей з інвалідністю. Ми вважаємо, що вона може підкріпити наш секретаріат в частині захисту прав дітей.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Наскільки я розумію, колеги, профільний підкомітет підтримує це призначення. Тетяно Василівно, правильно?

СКРИПКА Т.В. Так, дійсно так, тому що людина дуже досвідчена і нам не вистачає технічно рук, аби забезпечити всю роботу підкомітету. Тому я би просила підтримати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, проти хтось є або хтось там має перестороги якісь? Якщо немає, я вважаю, що треба вважати це рішення прийнятим. Якщо проти немає і тих, хто утримався, немає, значить, одноголосно проголосували.

Я під стенограму ще раз хочу нагадати, що за тими заявами, які в нас були, пан Лерос підключався, але з технічних причин не зміг взяти участь в голосуванні, і пані Кравчук з технічної причини взяла участь не у всіх голосуваннях. А так у нас склад комітету сьогодні був майже повний.

Колеги, на цьому засідання комітету оголошую закритим. Дякую всім за роботу. І до скорої зустрічі, не скажу коли, щоб ворог не дізнався, але побачимось. Всім гарного дня. Бережіть себе, близьких, рідних. Тримаймося. До побачення.